

Przykładowy program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ) dla zawodu jeździec 516408

Wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki

Konkurs nr POWR.02.15.00-IP.02-00-001/21 Opracowanie programów nauczania do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ) – II Etap (DUZ II)

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

Rok 2022

Spis treści

1.	Założenia ogólne zawierające opis dodatkowej umiejętności zawodowej	3
2.	Założenia organizacyjne	6
2.1.	Liczba godzin przewidzianych na realizację programu.....	6
2.2.	Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia	7
2.3.	Wyposażenie dydaktyczne	8
2.4.	Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej	9
3.	Cele kształcenia dodatkowej umiejętności zawodowej	11
4.	Wykaz efektów uczenia się dodatkowej umiejętności zawodowej oraz kryteriów weryfikacji	12
5.	Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej - wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich.....	13
6.	Program nauczania dla przedmiotów dodatkowej umiejętności zawodowej – Wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich	14
6.1.	Pracownia napraw wyrobów rymarskich	14
6.2.	Renowacja i konserwacja wyrobów rymarskich.....	19
7.	Ewaluacja programu	26
7.1.	Cel ewaluacji.....	26
7.2.	Opis modelu ewaluacji	27
7.3.	Załączniki	29
8.	Wykaz proponowanej literatury, dokumentacji i kursów	37
8.1.	Podręczniki i publikacje naukowe	37
8.2.	Strony internetowe	37

1. Założenia ogólne zawierające opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Jeździectwo w Polsce ma bardzo bogatą tradycję. W XVIII w. jeźdźcy polscy byli uznawani za najlepszych w Europie. Na początku XX w. jeździectwo polskie rozkwit. W tym okresie powstało na obszarze Polski wiele szkół jeździeckich, a polscy jeźdźcy uzyskali wiele nagród na różnego rodzaju zawodach, a także olimpiadach. W roku 1928 powołany do życia został Polski Związek Jeździecki, w którego szeregach znajdują się zawodnicy, sędziowie, osoby szkolące, a także inni działacze jeździectwa polskiego. Wraz z wybuchem II wojny światowej rozwój sportów jeździeckich w naszym kraju oraz Europie spowolnił. Rozwiązano Polski Związek Jeździecki, w którego miejsce po wojnie powołano Sekcję Jeździeczą Pięcioboju Nowoczesnego. Po II wojnie światowej było niezmiernie ciężko odbudować starą świetność jeździectwa polskiego. Polski Związek Jeździecki reaktywowano dopiero w 1957 roku¹. Obecnie jeździectwo jest popularną i prestiżową dziedziną sportu. Polski Związek Jeździecki posiada około 30 000 osób związanych w czynny sposób z jeździectwem. Szacunkowo w Polsce jest ok. 300 000 tysięcy osób jeżdżących konno. Organizowane są zawody jeździeckie, które cieszą się wzrastającym zainteresowaniem. Nasi jeźdźcy zdobywają uznanie na arenie międzynarodowej. W Polsce jest około 3,7 tys. ludzi czynnie uczestniczących w zawodach jeździeckich i ilość ta stale wzrasta². Oprócz rozwoju jeździectwa pojętego jako sport, bardzo popularną metodą spędzania aktywnie czasu, jest jazda konna w turystyce i rekreacji, która przyciąga adeptów jeździectwa. Uprawianie jeździectwa rekreacyjnego nie wymaga tak dużych nakładów pieniężnych jak jeździectwo profesjonalne. Z tego powodu wielu jeźdźców rozpoczyna kontakt z jazdą konną od rekreacji. W miarę rosnącego zainteresowania jeździectwem rozbudowuje się także przemysł związany z tą dyscypliną sportową. Powstają szkoły jeździeckie i stowarzyszenia, sklepy posiadające bogaty asortyment akcesoriów dla jeźdźców oraz koni. Projektowane są nowe modele siodła i innego sprzętu jeździeckiego. Rozwijają się także nowe usługi tj. saddle fitting, czyli dopasowanie siodła do budowy konia. Wzrastająca konkurencja na rynku sprzętu jeździeckiego skutkuje stałym

¹ <https://szkolajezdziectwa.pl/dynamika-rozwoju-jezdziectwa-w-polsce/>

² Dane za 2022 rok.

rozszerzaniem zaopatrzenia sklepów i hurtowni jeździeckich, a w następstwie powiększeniem rozpiętości cen i jakości produktów. Popularyzacja tej dziedziny wpływa na to, że jeździectwo staje się coraz bardziej dostępne dla większej ilości ludzi zainteresowanych kontaktem z końmi.

Rymarstwo to dział rzemiosła zajmujący się wytwarzaniem uprzęży konnych, siodeł, akcesoriów jeździeckich i skórzanych pasów pociągowych. Tradycyjnie wyroby szyte były ręcznie ze skór, a następnie wykańczane metalowymi okuciami³.

Rymarstwo należy do zanikających zawodów rzemieślniczych. Główną przyczyną jest ograniczone zapotrzebowanie na wyroby rymarskie. W czasach poprzedzających rewolucję przemysłową, a w szczególności rozwoju kolei i motoryzacji, konie stanowiły główną siłę pociągową, wykorzystywaną w transporcie i rolnictwie. Na przestrzeni XX w. rolę koni w większości przejęły maszyny, co spowodowało znacznie mniejsze zapotrzebowanie na wyroby rymarskie.

Na przełomie XX i XXI wieku nastąpiło niewielkie ożywienie w tym zawodzie, spowodowane rosnącym zainteresowaniem jeździectwem.

W wyniku tego powstało, a także rozwinęło się wiele stadnin i gospodarstw ukierunkowanych na naukę jazdy konnej. Usługi rymarskie świadczone są także dorożkarzom, sportowcom uprawiającym jeździectwo oraz rolnikom lub osobom pracującym z końmi w leśnictwie.

Rymarz zajmuje się wytwarzaniem, naprawą i konserwacją wyrobów użytkowanych w hodowli koni (np. ogłowi, uprzęży, siodeł), jak również artykułów służącym myśliwym, turystom, muzykom do ochrony instrumentów, a także artykułom używanym w wojsku. Dodatkowo rymarz zajmuje się wytwarzaniem akcesoriów dla rekonstruktorów różnych epok historycznych, hodowców różnych gatunków zwierząt oraz wytwarzaniem galanterii skórzanej (np. paski, saszetki, torebki) i sprzętu rehabilitacyjnego.

Rymarz jest zawodem o charakterze usługowo-produkcyjnym. W swojej pracy odpowiedzialny jest także za właściwe i ekonomiczne wykorzystanie materiałów, zapewnianie odpowiedniej jakości wykonania wyrobów rymarskich oraz prawidłowe i bezpieczne eksploataowanie maszyn, urządzeń i narzędzi rymarskich.

Pracownik w zawodzie rymarz wykonuje pracę polegającą na:

³ <http://rzemioslo.pleszew.pl/siodlarstwo/>

- przyjmowaniu zamówień i uzgadnianiu szczegółów dotyczących wyrobu końcowego;
- sporządzaniu wstępnego kosztorysu wykonania wyrobu;
- dobieraniu odpowiednich materiałów i potrzebnych dodatków;
- przygotowywaniu wzorników do wykonania wyrobu;
- wykonywaniu rozkroju z uwzględnieniem dopuszczalnych kierunków ciągłości wykrawanych elementów oraz topografii skóry naturalnej;
- wykonywaniu operacji pomocniczych (ścienianie elementów, podklejanie wzmocnień, barwienie brzegów itp.);
- łączeniu elementów wyrobu rymarskiego za pomocą szycia maszynowego oraz ręcznego;
- montowaniu okuć i wykańczaniu wyrobu;
- naprawianiu i konserwowaniu wyrobów rymarskich.

Obecnie nie kształci się w zawodzie rymarza. Jest to profesja, którą była zdobywana jako zawód rzemieślniczy. W Polsce jest kilkanaście firm świadczących usługi rymarskie.

2. Założenia organizacyjne

2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu

Podstawa programowa kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego w zawodzie Jeździec obejmuje jedną kwalifikację.

ROL.01. Jeździectwo i trening koni

Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla tych kwalifikacji wynosi 750 h.

ROL.01. Jeździectwo i trening koni 750

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 roku, poz. 639 z późn. zm.) w branżowej szkole I stopnia łączny tygodniowy wymiar czasu przeznaczony na kształcenie zawodowe wynosi 50 godzin. Do obliczeń przyjmuje się, że średnio w każdym roku szkolnym jest 32 tygodni co stanowi 1600 godzin. Różnica czasu między minimalną liczbą godzin wynikającą z podstawy programowej kształcenia w zawodzie, a liczbą godzin wynikającą z ramowego planu nauczania wynosi 850. Jest to liczba godzin, która może być przeznaczona na zajęcia w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych.

Wskazany zestaw efektów uczenia się w ramach niniejszego programu dodatkowych umiejętności zawodowych zaplanowano na minimum:

- Liczba godzin – 160 h
- Czas trwania – 2 semestry

Program dodatkowej umiejętności zawodowej jest realizowany w klasie III, według przyjętego przez dyrektora szkoły planu nauczania.

Tygodniowa liczba godzin przeznaczonych na realizację przedmiotów z zakresu dodatkowej umiejętności zawodowej wynosi 5.

Zajęcia powinny odbywać się w grupach do 16 osób. Zalecane jest, aby przy stanowisku pracował jeden uczeń.

Zaleca się również samodzielne wykonywanie przez uczestników procesu kształcenia, ćwiczeń symulujących zadania zawodowe, prac w realnych warunkach.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form i metod pracy aktywizującej uczniów np.: praca w grupach.

Zajęcia dotyczące kształcenia zawodowego teoretycznego mogą być realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w całości lub w części).

2.2. Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia

Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej określają przepisy w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli. Szczegółowe wymagania osób prowadzących zajęcia to:

- ukończone studia pierwszego stopnia na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego;
- studia pierwszego stopnia na kierunku, którego efekty kształcenia obejmują treści nauczanego przedmiotu, wskazane w podstawie programowej dla tego przedmiotu oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego;
- studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku (specjalności) innym niż wymieniony w pkt powyżej i studia podyplomowe w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz posiadanie przygotowania pedagogicznego.

Ponadto może to być pracodawca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie jeździectwa lub szkółki jeździeckiej, który posiada uprawnienia instruktora praktycznej nauki zawodu. W uzasadnionych przypadkach w szkole, która realizuje dodatkową umiejętność zawodową może być, za zgodą kuratora oświaty zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia zajęć w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej „Wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich”.

Osobę, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.), z tym że do tej osoby stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych nauczycieli oraz ustala się jej wynagrodzenie nie wyższe niż 184% kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej. Organy prowadzące szkoły mogą upoważniać dyrektorów szkół, w indywidualnych

przypadkach, do przyznawania wynagrodzenia w wyższej wysokości. Osoba, która nie posiada kwalifikacji pedagogicznych, może być osobą posiadającą wykształcenie w zawodzie rymarz. Jest to wykształcenie rzemieślnicze, potwierdzone egzaminem czeladniczym lub mistrzowskim.

Szkoła może także zatrudnić osobę z wykształceniem na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) na kierunkach związanych z przemysłem skórzanym (np. kaletnik).

Ponadto szkoła może zatrudnić także osoby legitymujące się:

- świadectwem czeladniczym oraz dyplomem mistrzowskim w zawodzie rymarz, uzyskanym w ramach nauki zawodu w rzemiośle, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze
- dyplomem potwierdzającym kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie pokrewnym (szkolnym) kaletnik, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

2.3. Wyposażenie dydaktyczne

Szkoła prowadząca kształcenie w dodatkowej umiejętności zawodowej zapewnia pomieszczenia dydaktyczne oraz wyposażenie techno-dydaktycznego konieczne do osiągnięcia założonych w ramach programu dodatkowej umiejętności zawodowej efektów uczenia się.

Wyposażenie szkoły niezbędne do realizacji kształcenia powinno uwzględniać pracownię wyposażoną w:

- maszyny szyjące płaskie lub ramienne,
- ścieniarki,
- krajarki wielonożowe,
- prasy ręczne lub hydrauliczne.

Oraz narzędzia i przybory rymarskie:

- noże, nożyczki,
- wykrojniki,
- koniki rymarskie,
- szydła,
- igły rymarskie,

- wybijaki różnego rodzaju,
- punce,
- cyrkle,
- młotki,
- linie metalowe, podkłady metalowe do okuwania,
- przyciski,
- miarki składane lub zwijane,
- nagłowniaki.

UWAGA

Zaleca się aby kształcenie w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej odbywało się w rzeczywistych warunkach pracy. Może odbywać się w pracowniach zawodowych – warsztatach szkolnych, u pracodawcy lub w Centrum Kształcenia Zawodowego.

2.4. Wymagania wobec osób kształconych zgodnie z programem dodatkowej umiejętności zawodowej

Dla realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej – „Wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich” wymagane jest osiągnięcie efektów kształcenia zawartych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie jeździec.

Efekty te zawarte są w jednostce efektów kształcenia - ROL.01.4. Nauka jeździectwa:

1) Dobiera ubiór jeździecki:

- opisuje ubiór jeździecki stosowany w różnych dyscyplinach jeździeckich;
- rozróżnia poszczególne elementy ubioru jeździeckiego w różnych dyscyplinach jeździeckich;
- dobiera wyposażenie jeźdźca zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz rodzajem wykonywanej pracy, np. kask, kamizelkę ochronną.

2) Dobiera podstawowy sprzęt jeździecki:

- wymienia elementy budowy rzędu jeździeckiego, np. siodło, ogłowie;
- rozróżnia rodzaje ogłowi;
- rozróżnia rodzaje kielzn;

- rozróżnia rodzaje siodła;
- dopasowuje ogłowie do konia;
- dopasowuje siodło do konia;
- dobiera rozmiar siodła i długość strzemion dla jeźdźcy;
- ocenia prawidłowość dopasowania sprzętu jeździeckiego do konia i jeźdźcy;
- dobiera popręg, czaprak i inne zabezpieczenia konia przed urazami.

3) Dobiera wodze pomocnicze i wyposażenie dodatkowe

- opisuje wyposażenie dodatkowe, np. owijki, ochraniacze, kalosze, napierśnik, podpierśnik, podogonie;
- zakłada wyposażenie dodatkowe na konia;
- dopasowuje wyposażenie dodatkowe do konia;
- wymienia wodze pomocnicze;
- dopasowuje wodze pomocnicze do konia;
- opisuje budowę i zasadę działania wodzy pomocniczych;
- opisuje zasadność użycia wodzy pomocniczych i wyposażenia dodatkowego.

3. Cele kształcenia dodatkowej umiejętności zawodowej

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w jeździe w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej Wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- Naprawy i konserwacji wyrobów rymarskich
- Renowacji wyrobów rymarskich.

4. Wykaz efektów uczenia się dodatkowej umiejętności zawodowej oraz kryteriów weryfikacji

Do wykonywania zadań zawodowych w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia:

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń	Uczeń
1) Naprawia i konserwuje wyroby rymarskie	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje zagrożenia występujące na stanowisku pracy; • stosuje zasady bezpiecznej pracy i ergonomii na stanowisku pracy; • przestrzega zasad bezpiecznego użytkowania maszyn i urządzeń na stanowisku pracy; • klasyfikuje wyroby rymarskie; • rozróżnia wyroby rymarskie; • stosuje zasady wykonywania napraw wyrobów rymarskich; • dobiera materiały stosowane do naprawy wyrobów rymarskich; • rozróżnia narzędzia, maszyny i urządzenia rymarskie; • określa zakres prac naprawczych wyrobu rymarskiego; • rozpoznaje rodzaje materiałów zastosowanych w wyrobie rymarskim; • dobiera materiały i dodatki do wykonania naprawy wyrobu rymarskiego; • dobiera i posługuje się narzędziami ręcznymi, urządzeniami i maszynami rymarskimi; • demontuje uszkodzone elementy w wyrobie rymarskim; • montuje elementy składowe w wyjściowy układ wyrobu; • kontroluje jakość wykonania naprawy wyrobu rymarskiego; • dobiera materiały i narzędzia do konserwacji wyrobów rymarskich.
2) Przeprowadza renowację i konserwację wyrobów rymarskich	<ul style="list-style-type: none"> • dobiera materiały stosowane do renowacji wyrobów rymarskich; • określa zakres prac renowacyjnych wyrobu rymarskiego; • dobiera materiały i dodatki do wykonania renowacji wyrobu rymarskiego; • posługuje się narzędziami ręcznymi, urządzeniami i maszynami rymarskimi do renowacji; • przeprowadza renowacje wyrobów rymarskich; • konserwuje wyroby rymarskie; • kontroluje jakość wykonania renowacji wyrobu rymarskiego;

5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej - wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich

Nazwa przedmiotu/zajęć	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Uwagi o realizacji
Pracownia naprawy wyrobów rymarskich	<ol style="list-style-type: none"> 1) Podstawowe zasady BHP na stanowisku pracy, Zagrożenia na stanowisku pracy. Bezpieczeństwo pracy podczas użytkowania maszyn i urządzeń. 2) Klasyfikacja wyrobów rymarskich. Metody napraw wyrobów rymarskich. Zasady napraw wyrobów rymarskich. Narzędzia, urządzenia i maszyny stosowane w naprawie wyrobów rymarskich. Naprawa wyrobów rymarskich. Ocena jakości naprawy wyrobów rymarskich. 	70	Pokaz, ćwiczenia praktyczne, zajęcia praktyczne w pracowni zawodowej, CKZ lub/u pracodawcy.
Renowacja i konserwacja wyrobów rymarskich	<ol style="list-style-type: none"> 1) Metody napraw renowacji rymarskich. Zasady renowacji wyrobów rymarskich. Narzędzia, urządzenia i maszyny stosowane w renowacji wyrobów rymarskich. Renowacja wyrobów rymarskich. Ocena jakości renowacji wyrobów rymarskich. 2) Konserwacja wyrobów rymarskich. 	90	Pokaz, ćwiczenia praktyczne, zajęcia praktyczne w pracowni zawodowej, CKZ lub/u pracodawcy.

6. Program nauczania dla przedmiotów dodatkowej umiejętności zawodowej – Wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich

Wykaz przedmiotów nauczania

- 1) Pracownia napraw wyrobów rymarskich.
- 2) Pracownia renowacji i konserwacji wyrobów rymarskich.

6.1. Pracownia napraw wyrobów rymarskich

Cele ogólne przedmiotu

- 1) Poznanie metody napraw wyrobów rymarskich.
- 2) Naprawianie wyrobów rymarskich.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- określać zakres prac naprawczych wyrobu rymarskiego;
- rozpoznawać rodzaje materiałów zastosowanych w wyrobie rymarskim;
- dobierać materiały i dodatki do wykonania naprawy wyrobu rymarskiego;
- dobierać i posługiwać się narzędziami ręcznymi, urządzeniami i maszynami rymarskimi;
- demontować uszkodzone elementy w wyrobie rymarskim oraz montować elementy składowe w wyjściowy układ wyrobu;
- kontrolować jakość wykonania naprawy wyrobu rymarskiego;
- przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie wykonywania napraw wyrobów rymarskich.

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Wymagania programowe Uczeń potrafi:	Uwagi o realizacji/ Etap realizacji
Podstawy napraw wyrobów rymarskich	Bezpieczeństwo i higiena pracy podczas posługiwania się narzędziami do naprawy wyrobów rymarskich. Klasyfikacja wyrobów rymarskich. Zasady napraw wyrobów rymarskich. Narzędzia i urządzenia stosowane w naprawie wyrobów rymarskich. Dobór narzędzi i urządzeń do naprawy wyrobów rymarskich.	20	<ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady BHP podczas napraw wyrobów rymarskich; • określać zakres prac naprawczych wyrobu rymarskiego; • rozpoznawać rodzaje materiałów zastosowanych w wyrobie rymarskim; • dobierać materiały i dodatki do wykonania naprawy wyrobu rymarskiego; • dobierać narzędzia ręczne, urządzenia i maszyny rymarskie; • posługiwać się narzędziami ręcznymi, urządzeniami i maszynami rymarskimi, 	I semestr klasy III
Naprawa wyrobów rymarskich	Zasady dotyczące obsługi maszyn. Narzędzia i urządzenia podczas naprawy wyrobów rymarskich. Posługiwanie się maszynami, narzędziami i urządzeniami. Naprawa wyrobów rymarskich. Ocena jakości naprawy wyrobów rymarskich.	50	<ul style="list-style-type: none"> • demontować uszkodzone elementy w wyrobie rymarskim; • montować elementy składowe w wyjściowy układ wyrobu; • kontrolować jakość wykonania naprawy wyrobu rymarskiego; • przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie wykonywania napraw wyrobów rymarskich. 	I semestr klasy III

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU

Propozycje metod nauczania

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form i metod organizacyjnych: indywidualnie i zespołowo. W zakresie związanym z wyszukiwaniem informacji szkoła zapewnia dostęp do indywidualnego stanowiska pracy. Bardzo ważną kwestią w kształceniu zawodowym jest indywidualizacja pracy w kierunku potrzeb i możliwości ucznia w zakresie metod, środków oraz form kształcenia. Ponadto uczniowie powinni samodzielnie budować swoją wiedzę i kształtować umiejętności poprzez uczenie się we współpracy oraz korzystanie z różnych źródeł informacji. Zaleca się wykonywanie ćwiczeń praktycznych w grupach i indywidualnie, można również realizować zadania w formie projektu, realizowanego w ramach przeprowadzenia pełnego procesu wyszukiwania informacji.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w rzeczywistych warunkach pracy, najlepiej u pracodawcy, lub pracowni zawodowej. W związku z tym klasa musi być podzielona na grupy w taki sposób, aby grupa liczyła nie więcej niż 16 osób. Zajęcia mogą być prowadzone u pracodawcy na rzeczywistych stanowiskach pracy, które zapewnią realizację wszystkich efektów kształcenia.

Środki dydaktyczne

Pracownia wyposażona w:

- maszyny szyjące płaskie lub ramienne,
- ścieniarki,
- krajarki wielonożowe,
- prasy ręczne lub hydrauliczne,

oraz narzędzia i przybory rymarskie:

- noże, nożyczki,
- wykrojniki,
- koniki rymarskie,
- szydła,

- igły rymarskie,
- wybijaki różnego rodzaju,
- punce,
- cyrkle,
- młotki,
- linie metalowe, podkłady metalowe do okuwania,
- przyciski,
- miarki składane lub zwijane,
- nagłowniaki.

Zalecane metody dydaktyczne

W procesie nauczania, uczenia się wskazane jest stosowanie następujących metod dydaktycznych: wykład informacyjny, pokazy i ćwiczenia praktyczne, realizacja projektów w grupach oraz kursy on-line.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: indywidualnie oraz w grupach. Praca w grupach powinna przebiegać zgodnie z zasadami organizacji pracy małych zespołów.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia/słuchacza

Stopień przyswojenia przez uczniów efektów kształcenia będzie weryfikowany przez ocenę poprawności wykonywania ćwiczeń i zadań zawodowych. Podczas oceny należy uwzględnić kryteria o charakterze ogólnym tj. merytoryczną wagę poszczególnych zadań i ćwiczeń zawodowych, zaangażowanie ucznia, poprawność zaproponowanego przez ucznia rozwiązania, a także jakość i staranność wykonania. Weryfikację osiągnięć uczniów należy prowadzić w sposób systematyczny w czasie całego okresu przeznaczanego na zrealizowanie programu dodatkowej umiejętności zawodowej, na podstawie kryteriów wyartykułowanych słuchaczom wraz z rozpoczęciem zajęć. W trakcie bieżącego sprawdzania opanowania przez uczniów wymagań programowych powinno się stosować obowiązujący w szkole system oceniania i skalę ocen, zgodnie z zapisami statutu tej konkretnej placówki

oświatowej. Należy podkreślić, że wraz z realizacją poszczególnych treści programowych - wiedza i umiejętności uczniów musi być walidowana - w oparciu, o ściśle określone w programie dodatkowych umiejętności zawodowych, kryteria weryfikacji. W związku z specyfiką powyższego przedmiotu, nauczyciel w celu bieżącej oceny stopnia opanowania efektów nauczania, powinien stosować: testy jednokrotnej odpowiedzi, testy wielokrotnej odpowiedzi, sprawdziany wymagające odpowiedzi krótkiej lub długiej w formie ustnej lub pisemnej, metodę projektu.

Sposoby ewaluacji przedmiotu

W celu ewaluacji opracowanego programu dodatkowych umiejętności zawodowych osoby odpowiedzialne za wprowadzanie programów w placówkach oświatowych, powinny wykorzystywać następujące narzędzia diagnostyczne:

- wstępne i końcowe arkusze pomiaru stopnia opanowania przez uczniów poszczególnych kryteriów weryfikacji wypełniane obowiązkowo przez uczniów, nauczycieli, instruktorów praktycznej nauki zawodu i pracodawców;
- ankiety oceny zajęć wypełniane przez uczniów, każdorazowo na koniec każdego semestru;
- semestralne sprawozdania nauczyciela o charakterze statystycznym sporządzane na podstawie ocen uzyskiwanych przez uczniów podczas testów diagnostycznych oraz ocen otrzymywanych przez nich w trakcie rozwiązywania podczas zajęć, praktycznych zadań zawodowych;
- arkusze samooceny wypełniane przez nauczycieli, każdorazowo na zakończenie semestru;
- ankiety oceny zajęć wypełniane przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (innych nauczycieli przedmiotów zawodowych, dyrektora placówki, kierownika szkolenia praktycznego, wizytatora, doradcy metodycznego, pracodawców i rodziców).

W trakcie realizacji programu nauczania dodatkowych umiejętności zawodowych w ramach każdego z wyodrębnionych przedmiotów, należy zapewnić osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Ten etap ewaluacji opracowanego programu nauczania danego przedmiotu, powinien być oparty o ocenę i analizę:

- notatek własnych nauczyciela z zakresu realizacji zajęć;

- notatek z rozmów z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi;
- wniosków zapisanych w arkuszach obserwacji zajęć;
- wniosków wynikających z bieżących ocen osiągnięć uczniów podczas realizacji praktycznych zajęć zawodowych;
- samoceny umiejętności uczniów zamieszczonych w wypełnionych przez nich arkuszach lub kartach pracy własnej.

Proces zapewnienia jakości kształcenia i uzyskania oczekiwanych efektów kształcenia w decydującej mierze zależy od:

- przyjętej koncepcji programu nauczania;
- właściwego doboru metod i technik nauczania;
- proponowanych treści i środków dydaktycznych.

Podczas ewaluacji programu nauczania dodatkowych umiejętności zawodowych nauczyciel powinien wskazać, określić i przeanalizować:

- treści i umiejętności, których opanowanie nie stanowi problemów dla uczniów;
- treści i umiejętności, których opanowanie sprawia problemy uczniom;
- właściwość stosowania określonych środków i metod dydaktycznych;
- wyniki osiągnięte przez uczniów podczas egzaminów zawodowych.

Omówione powyżej działania zapewnią realizację podstawowych wymagań ściśle określonych w programie dodatkowej umiejętności zawodowej.

6.2. Renowacja i konserwacja wyrobów rymarskich

Cele ogólne przedmiotu

- 1) Poznaje metody renowacji wyrobów rymarskich
- 2) Przeprowadza renowację wyrobów rymarskich
- 3) Konserwuje wyroby rymarskie

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) Stosować zasady i sposoby wykonywania renowacji wyrobów rymarskich;
- 2) Rozróżniać rodzaje środków stosowanych do renowacji wyrobów rymarskich;
- 3) Określać zakres prac renowacyjnych wyrobu rymarskiego;
- 4) Dobierać materiały i dodatki do wykonania i renowacji wyrobu rymarskiego;

- 5) Dobierać i posługiwać się narzędziami ręcznymi, urządzeniami i maszynami rymarskimi;
- 6) Wykonywać renowacje wyrobów rymarskich;
- 7) Kontrolować jakość wykonania renowacji wyrobu rymarskiego;
- 8) Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie wykonywania renowacji wyrobów rymarskich.
- 9) Przeprowadzać konserwację wyrobów rymarskich.

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin	Wymagania programowe Uczeń potrafi:	Uwagi o realizacji/ Etap realizacji
Podstawy renowacji i konserwacji wyrobów rymarskich	1) BHP podczas renowacji i konserwacji wyrobów rymarskich. Zasady renowacji wyrobów rymarskich. Narzędzia i urządzenia stosowane w renowacji wyrobów rymarskich. Dobór narzędzi i urządzeń do renowacji wyrobów rymarskich. 2) Zasady konserwacji wyrobów rymarskich. Narzędzia i materiały do konserwacji wyrobów rymarskich.	20	<ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady BHP podczas renowacji i konserwacji wyrobów rymarskich; • określać zakres prac renowacyjnych wyrobu rymarskiego; • rozpoznawać rodzaje materiałów zastosowanych w wyrobie rymarskim; • dobierać materiały i dodatki do wykonania renowacji wyrobu rymarskiego; • dobierać narzędzia ręczne, urządzenia i maszyny rymarskie; • posługiwać się narzędziami ręcznymi, urządzeniami i maszynami rymarskimi; • stosować zasady podczas konserwacji wyrobów rymarskich; • dobierać narzędzia i materiały do konserwacji wyrobów rymarskich. 	I semestr klasy III
Renowacja i konserwacja wyrobów rymarskich	3) Zasady przy obsłudze maszyn, narzędzi i urządzeń podczas renowacji wyrobów rymarskich. Posługiwanie się maszynami, narzędziami i urządzeniami. Renowacja wyrobów rymarskich. Ocena jakości renowacji wyrobów rymarskich.	70	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzać renowacje wyrobów rymarskich; • kontrolować jakość wykonania renowacji wyrobu rymarskiego; • przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie wykonywania renowacji wyrobów rymarskich. 	I semestr klasy III

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU

Propozycje metod nauczania

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form i metod organizacyjnych: indywidualnie i zespołowo. W zakresie związanym z selekcją informacji szkoła zapewnia dostęp do indywidualnego stanowiska pracy. Bardzo ważną kwestią w kształceniu zawodowym jest indywidualizacja pracy w kierunku potrzeb i możliwości ucznia w zakresie metod, środków oraz form kształcenia. Ponadto uczniowie powinni samodzielnie budować swoją wiedzę i kształtować umiejętności poprzez uczenie się we współpracy oraz korzystanie z różnych źródeł informacji. Zaleca się wykonywanie ćwiczeń praktycznych w grupach i indywidualnie, można również realizować zadania w formie projektu.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w pracowni komputerowej, która posiada wyodrębnione stanowisko dla nauczyciela i stanowiska dla uczniów. Zalecane jest, aby przy stanowisku pracował jeden uczeń lub zespół uczniów realizujący ściśle określone zadanie. W związku z tym klasa musi być podzielona na grupy w taki sposób, aby grupa liczyła nie więcej niż 16 osób. Zajęcia mogą być prowadzone u pracodawcy na rzeczywistych stanowiskach pracy, które zapewnią realizację wszystkich efektów kształcenia.

Środki dydaktyczne

Pracownia wyposażona w:

- maszyny szyjące płaskie lub ramienne,
- ścieniarki,
- krajarki wielonożowe,
- prasy ręczne lub hydrauliczne,

oraz narzędzia i przybory rymarskie:

- noże, nożyczki,
- wykrojniki,
- koniki rymarskie,
- szydła,

- igły rymarskie,
- wybijaki różnego rodzaju,
- punce,
- cyrkle,
- młotki,
- linie metalowe, podkłady metalowe do okuwania,
- przyciski,
- miarki składane lub zwijane,
- nagłowniaki.

Zalecane metody dydaktyczne

W procesie nauczania-uczenia się wskazane jest stosowanie następujących metod dydaktycznych: pokazy i ćwiczenia praktyczne, realizacja ćwiczeń praktycznych w grupach.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: indywidualnie oraz w grupach. Praca w grupach powinna przebiegać zgodnie z zasadami organizacji pracy małych zespołów.

Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

Stopień przyswojenia przez uczniów efektów kształcenia będzie weryfikowany przez ocenę poprawności wykonywania ćwiczeń i zadań zawodowych. Podczas oceny należy uwzględnić kryteria o charakterze ogólnym, tj. merytoryczną wagę poszczególnych zadań i ćwiczeń zawodowych, zaangażowanie ucznia, poprawność zaproponowanego przez ucznia rozwiązania, a także jakość i staranność wykonania. Weryfikację osiągnięć uczniów należy prowadzić w sposób systematyczny w czasie całego okresu przeznaczanego na zrealizowanie programu dodatkowej umiejętności zawodowej, na podstawie kryteriów wyartykułowanych uczniom wraz z rozpoczęciem zajęć. W trakcie bieżącego sprawdzania opanowania przez uczniów wymagań programowych powinno się stosować obowiązujący w szkole system oceniania i skalę ocen, zgodnie z zapisami statutu tej konkretnej placówki oświatowej. Należy podkreślić, że wraz z realizacją poszczególnych treści programowych - wiedza i umiejętności uczniów musi być walidowana - w oparciu, o ściśle określone w programie dodatkowych umiejętności zawodowych, kryteria weryfikacji. W związku z specyfiką powyższego przedmiotu, nauczyciel w celu bieżącej oceny stopnia opanowania efektów nauczania, powinien stosować próbę pracy.

Sposoby ewaluacji przedmiotu

W celu ewaluacji opracowanego programu dodatkowych umiejętności zawodowych osoby odpowiedzialne za wprowadzanie programów w placówkach oświatowych, powinny wykorzystywać następujące narzędzia diagnostyczne:

- wstępne i końcowe arkusze pomiaru stopnia opanowania przez uczniów poszczególnych kryteriów weryfikacji wypełniane obowiązkowo przez uczniów, nauczycieli, instruktorów praktycznej nauki zawodu i pracodawców;
- ankiety oceny zajęć wypełniane przez uczniów, każdorazowo na koniec każdego semestru;
- semestralne sprawozdania nauczyciela o charakterze statystycznym sporządzane na podstawie ocen uzyskiwanych przez uczniów podczas testów diagnostycznych oraz ocen otrzymywanych przez nich w trakcie rozwiązywania podczas zajęć, praktycznych zadań zawodowych;

- arkusze samooceny wypełniane przez nauczycieli, każdorazowo na zakończenie semestru;
- ankiety oceny zajęć wypełniane przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (innych nauczycieli przedmiotów zawodowych, dyrektora placówki, kierownika szkolenia praktycznego, wizytatora, doradcy metodycznego, pracodawców i rodziców).

W trakcie realizacji programu nauczania dodatkowych umiejętności zawodowych w ramach każdego z wyodrębnionych przedmiotów, należy zapewnić osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Ten etap ewaluacji opracowanego programu nauczania danego przedmiotu, powinien być oparty o ocenę i analizę:

- notatek własnych nauczyciela z zakresu realizacji zajęć;
- notatek z rozmów z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi;
- wniosków zapisanych w arkuszach obserwacji zajęć;
- wniosków wynikających z bieżących ocen osiągnięć uczniów podczas realizacji praktycznych zajęć zawodowych;
- samoceny umiejętności uczniów zamieszczonych w wypełnionych przez nich arkuszach lub kartach pracy własnej.

Proces zapewnienia jakości kształcenia i uzyskania oczekiwanych efektów kształcenia w decydującej mierze zależy od:

- przyjętej koncepcji programu nauczania;
- właściwego doboru metod i technik nauczania;
- proponowanych treści i środków dydaktycznych.

Podczas ewaluacji programu nauczania dodatkowych umiejętności zawodowych nauczyciel powinien wskazać, określić i przeanalizować:

- treści i umiejętności, których opanowanie nie stanowi problemów dla uczniów;
- treści i umiejętności, których opanowanie sprawia problemy uczniom;
- właściwość stosowania określonych środków i metod dydaktycznych;
- wyniki osiągnięte przez uczniów podczas egzaminów zawodowych.

Omówione powyżej działania zapewnią realizację podstawowych wymagań ściśle określonych w programie dodatkowej umiejętności zawodowej.

7. Ewaluacja programu

7.1. Cel ewaluacji

Celem głównym ewaluacji jest sprawdzenie, czy założone cele i oczekiwane efekty kształcenia oddają rzeczywiste efekty realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej, który powinien prowadzić do pozytywnych zmian i ulepszeń. Ewaluacja niniejszego programu nauczania powinna wskazać na typowe luki kompetencyjne u uczestników procesu kształcenia pozyskujących dodatkowe umiejętności zawodowe i mających na uwadze również dążenie do poszerzenia wiedzy, zdobycia nowych perspektyw pracy i własnego rozwoju. Zaobserwowane zmiany powinny wynikać z analizy zakresu realizacji zadań zawodowych, doboru oraz zastosowania form, metod i technik nauczania, form i jakości współpracy z pracodawcami, a także dostępności pracowni specjalistycznych do prowadzenia kształcenia.

Ewaluacja ma doprowadzić swoimi wskazaniem do swoistej walidacji programu DUZ „Wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich”, a także powinna dostarczyć informacji na temat realnych możliwości realizacji programu, potwierdzić zasadność przyjętych celów ogólnych i szczegółowych kształcenia w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej, pomóc w refleksji na temat sposobu wykorzystywania programu nauczania DUZ, jako trwałego elementu procesu kształcenia w zawodzie jeździec.

Każda ewaluacja przedmiotu czy zawodu przedstawia szereg możliwości, co do sposobów wykorzystania jej wyników, udostępnienia zainteresowanym podmiotom z otoczenia gospodarczego szkoły i ewentualnej ich publikacji. Proponowane rozwiązanie, uwzględniające dotychczasowy proces kształcenia w zawodzie i oczekiwania rynku pracy wobec absolwenta szkoły ponadpodstawowej nie odnosi się do podjętych już działań na etapie szkolnym. Będą one odrębnie poddane ewaluacji w ramach programu dla zawodu jeździec. Program ten powinien też być sprawdzony pod kątem spójności z zakresem programu DUZ oraz stopniem ukierunkowania na pozytywne zmiany i ulepszenia procesu kształcenia w zawodzie.

7.2. Opis modelu ewaluacji

Przyjęty model ma za zadanie umożliwić nauczycielom sprawdzenie jakości ich działań dydaktycznych oraz pomóc we wskazaniu kierunków ewentualnej modyfikacji programu DUZ.

W celu ewaluacji opracowanego programu dodatkowych umiejętności zawodowych należy wykorzystać:

- arkusze pomiaru stopnia opanowania przez uczniów poszczególnych kryteriów weryfikacji wypełniane przez uczniów, nauczycieli, instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz pracodawców;
- semestralne ankiety oceny zajęć wypełniane przez uczniów;
- semestralne sprawozdania nauczyciela o charakterze statystycznym sporządzane na podstawie ocen uzyskiwanych przez uczniów podczas testów diagnostycznych oraz ocen otrzymywanych przez nich w trakcie rozwiązywania podczas zajęć, praktycznych zadań zawodowych;
- semestralne arkusze samooceny wypełniane przez nauczycieli;
- ankiety oceny zajęć wypełniane przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

W trakcie realizacji programu nauczania dodatkowych umiejętności zawodowych, należy zapewnić osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Ten etap ewaluacji opracowanego programu nauczania, powinien być oparty o ocenę i analizę:

- notatek własnych nauczyciela z zakresu realizacji zajęć;
- notatek z rozmów z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi;
- wniosków zapisanych w arkuszach obserwacji zajęć;
- wniosków wynikających z bieżących ocen osiągnięć uczniów podczas realizacji praktycznych zajęć zawodowych;
- samoceny umiejętności uczniów zamieszczonych w wypełnionych przez nich arkuszach lub kartach pracy własnej.

Proces zapewnienia jakości kształcenia i uzyskania oczekiwanych efektów kształcenia w decydującej mierze zależy od:

- przyjętej koncepcji programu nauczania;

- właściwego doboru metod i technik nauczania;
- proponowanych treści i środków dydaktycznych.

Podczas ewaluacji programu nauczania dodatkowych umiejętności zawodowych nauczyciel powinien wskazać, określić i przeanalizować:

- treści i umiejętności, których opanowanie nie stanowi problemów dla uczniów;
- treści i umiejętności, których opanowanie sprawia problemy uczniom;
- właściwość stosowania określonych środków i metod dydaktycznych;
- wyniki osiągnięte przez uczniów podczas egzaminów zawodowych.

Omówione działania zapewnią realizację podstawowych wymagań ściśle określonych w programie dodatkowej umiejętności zawodowej.

Przedmiotem badania jest jakość kształcenia zawodowego będąca integralnym elementem realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej. Celem prezentowanego poniżej narzędzia ewaluacji jest ocena efektywności oraz skuteczności kształcenia uczniów w branżowych szkołach i technikach w branży rolniczej. W modelu ankietowania skupiono uwagę na osiągniętych rezultatach kształcenia zawodowego. Przedstawiony model ewaluacji dodatkowej umiejętności zawodowej poprzez ankietowanie, ma pozwolić na ocenę kształcenia i jej realizację i przyrost przyswojenia kluczowych kompetencji zawodowych.

7.3. Załączniki

WZÓR KWESTIONARIUSZA ANKIETY DLA UCZNI/NAUCZYCIELA/PACODAWCY

PROPONOWANE NARZĘDZIA DO POMIARU W RAMACH OCENY KSZTAŁCENIA DLA DODATKOWEJ UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWEJ

Do proponowanych narzędzi pomiaru w ramach oceny kształcenia dodatkowej umiejętności zawodowej zaliczyć można:

- 1) **wstępny arkusz** pomiaru, w którym uczeń określi poziom swoich umiejętności „na wejściu” – przed odbyciem kształcenia zawodowego;
- 2) **końcowy arkusz** pomiaru przeprowadzony po odbyciu kształcenia zawodowego;
- 3) **obserwacja i ocena** zachowania ucznia przy wykonywaniu zadań zawodowych.

WSTĘPNY ARKUSZ POMIARU

Szanowni Państwo, drogi uczniu, droga uczennico, ta ankieta jest częścią badań, których wyniki pozwolą ocenić opanowanie umiejętności kształcenia zawodowego

Imię i nazwisko ucznia:

Zawód:

Data wypełnienia:

Cel kształcenia zawodowego:

1. Podniesienie poziomu umiejętności i kompetencji w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej – Wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich;
2. Poznanie specyfiki pracy na rzeczywistym stanowisku pracy w tym ponoszenie odpowiedzialności za wykonywanie działań na konkretnym stanowisku pracy;
3. Zdobywanie praktycznego doświadczenia zawodowego i podniesienie umiejętności zawodowych z myślą o uzyskaniu większych szans na zatrudnienie, ułatwiających podjęcie stałego zatrudnienia oraz poprawienie pozycji na rynku pracy;
4. Weryfikacja wiedzy teoretycznej poprzez uczestnictwo w kształceniu praktycznym.

System oceniania i ewaluacja (monitorowanie) przebiegu i efektów kształcenia

Legenda

1. **Nie posiadam danej umiejętności** – nie wiem, jak wykonać daną czynność, nigdy tego nie robiłem.
2. **Uczę się** – zaczynam nabywać umiejętność, uczę się podstawowych czynności.
3. **Potrafię wykonać podstawowe czynności** – posiadam już podstawowe umiejętności z danego zakresu, ale nie potrafię jeszcze pracować w pełni samodzielnie.
4. **Pracuję samodzielnie** – jestem w stanie poradzić sobie z większością sytuacji, wymagających danej umiejętności, rzadko potrzebuję wsparcia.
5. **Uczę innych** – opanowałem daną umiejętność na tyle dobrze, że jestem w stanie nauczyć jej innych uczniów/pracowników.

Uwaga: Narzędzie ma charakter uniwersalny, może być stosowane przez ucznia, nauczyciela w CKZ i pracodawcę na każdym etapie kształcenia.

Kompetencje kluczowe	Ocena 1	Ocena 2	Ocena 3	Ocena 4	Ocena 5	Uwagi
identyfikuje zagrożenia występujące na stanowisku pracy;						
stosuje zasady bezpiecznej pracy i ergonomii na stanowisku pracy;						
przestrzega zasad bezpiecznego użytkowania maszyn i urządzeń na stanowisku pracy;						
klasyfikuje wyroby rymarskie;						
rozdziela wyroby rymarskie;						
stosuje zasady wykonywania napraw wyrobów rymarskich;						
dobiera materiały stosowane do naprawy wyrobów rymarskich;						

Kompetencje kluczowe	Ocena 1	Ocena 2	Ocena 3	Ocena 4	Ocena 5	Uwagi
rozdziela narzdzia, maszyny i urzadzenia rymarskie;						
okresla zakres prac naprawczych wyrobu rymarskiego;						
rozpoznaje rodzaje materialow zastosowanych w wyrobie rymarskim;						
dobiera i posluguje sie narzdziami ręcznymi, urzadzeniami i maszynami rymarskimi;						
demontuje uszkodzone elementy w wyrobie rymarskim;						
montuje elementy skladowe w wyjsciowy ukklad wyrobu;						
kontroluje jakośc wykonania naprawy wyrobu rymarskiego;						
dobiera materialy stosowane do renowacji wyrobów rymarskich;						
okresla zakres prac renowacyjnych wyrobu rymarskiego;						
przeprowadza renowacje wyrobów rymarskich;						
kontroluje jakośc wykonania renowacji wyrobu rymarskiego;						
dobiera narzdzia i materialy do konserwacji wyrobów rymarskich;						
konserwuje wyroby rymarskie.						

Końcowy arkusz pomiaru umiejętności

KOŃCOWY ARKUSZ POMIARU

Szanowni Państwo, drogi uczniu, droga uczennico, ta ankieta jest częścią badań, których wyniki pozwolą ocenić opanowanie przez umiejętności kształcenia zawodowego.

Imię i nazwisko ucznia:

Zawód:

Data wypełnienia:

Cel kształcenia zawodowego:

1. Podniesienie poziomu umiejętności i kompetencji w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej – Wykonywanie drobnych napraw i renowacji wyrobów rymarskich;
2. Poznanie specyfiki pracy na rzeczywistym stanowisku pracy w tym ponoszenie odpowiedzialności za wykonywanie działań na konkretnym stanowisku pracy;
3. Zdobywanie praktycznego doświadczenia zawodowego i podniesienie umiejętności zawodowych z myślą o uzyskaniu większych szans na zatrudnienie, ułatwiających podjęcie stałego zatrudnienia oraz poprawienie pozycji na rynku pracy;
4. Weryfikacja wiedzy teoretycznej poprzez uczestnictwo w kształceniu praktycznym.

System oceniania i ewaluacja (monitorowanie) przebiegu i efektów kształcenia

Legenda

1. **Nie posiadam danej umiejętności** – nie wiem, jak wykonać daną czynność, nigdy tego nie robiłem.
2. **Uczę się** – zaczynam nabywać umiejętność, uczę się podstawowych czynności.
3. **Potrafię wykonać podstawowe czynności** – posiadam już podstawowe umiejętności z danego zakresu, ale nie potrafię jeszcze pracować w pełni samodzielnie.

4. **Pracuję samodzielnie** – jestem w stanie poradzić sobie z większością sytuacji, wymagających danej umiejętności, rzadko potrzebuję wsparcia.
5. **Uczę innych** – opanowałem daną umiejętność na tyle dobrze, że jestem w stanie nauczyć jej innych uczniów/pracowników.

Uwaga: Narzędzie ma charakter uniwersalny, może być stosowane przez ucznia, nauczyciela w CKZ i pracodawcę na każdym etapie kształcenia.

Kompetencje kluczowe	Ocena 1	Ocena 2	Ocena 3	Ocena 4	Ocena 5	Uwagi
identyfikuje zagrożenia występujące na stanowisku pracy;						
stosuje zasady bezpiecznej pracy i ergonomii na stanowisku pracy;						
przestrzega zasad bezpiecznego użytkowania maszyn i urządzeń na stanowisku pracy;						
klasyfikuje wyroby rymarskie;						
rozdziela wyroby rymarskie;						
stosuje zasady wykonywania napraw wyrobów rymarskich;						
dobiera materiały stosowane do naprawy wyrobów rymarskich;						
rozdziela narzędzia, maszyny i urządzenia rymarskie;						
określa zakres prac naprawczych wyrobu rymarskiego;						
rozdziela rodzaje materiałów zastosowanych w wyrobie rymarskim;						
dobiera i posługuje się narzędziami ręcznymi,						

Kompetencje kluczowe	Ocena 1	Ocena 2	Ocena 3	Ocena 4	Ocena 5	Uwagi
urządzeniami i maszynami rymarskimi;						
demontuje uszkodzone elementy w wyrobie rymarskim;						
montuje elementy składowe w wyjściowy układ wyrobu;						
kontroluje jakość wykonania naprawy wyrobu rymarskiego;						
dobiera materiały stosowane do renowacji wyrobów rymarskich;						
określa zakres prac renowacyjnych wyrobu rymarskiego;						
przeprowadza renowacje wyrobów rymarskich;						
kontroluje jakość wykonania renowacji wyrobu rymarskiego;						
dobiera narzędzia i materiały do konserwacji wyrobów rymarskich;						
konserwuje wyroby rymarskie.						

Protokół z prac zespołu ds. ewaluacji programu nauczania

1. Spostrzeżenia po zestawieniu wyników badań, przyrost kompetencji.
2. Wnioski po zestawieniu wyników badań.
3. Wypracowane rekomendacje do dalszej pracy.

Podpisy członków zespołu

8. Wykaz proponowanej literatury, dokumentacji i kursów

8.1. Podręczniki i publikacje naukowe

- [1] Duda I., Marcinkowska E.: Towaroznawstwo wyrobów skórzanych i futrzarskich. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 2001.
- [2] Grabowski J.: Uprząż i pojazd konny, Polski Związek Hodowców Koni. Warszawa 1963.
- [3] Rerutkiewicz J., Tobiszewski A.: Rymarstwo. Wydawnictwo Przemysłu Lekkiego i Spożywczego, Warszawa 1956.
- [4] Prus-Niewiadomski Z.: Słownik terminologiczny zabytków. Zaprzęgi konne. Ministerstwo Kultury i Sztuki, Generalny Konserwator Zabytków, Warszawa 1989.
- [5] Chrzanowski Sz., Łojek A., Oleksiak S., Hodowla i użytkowanie koni, SGGW, Warszawam 2013.
- [6] Pruchniewicz W. Akademia Jeździecka, Chaber PR-Akademia Jeździecka, Warszawa 2003.

8.2. Strony internetowe

- [i1] www.mein.gov.pl – strona internetowa Ministerstwa Edukacji i Nauki [dostęp: 15.10.2022]
- [i2] www.ore.edu.pl – strona internetowa Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie Nauki [dostęp: 15.10.2022]
- [i3] www.cke.gov.pl – strona internetowa Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie Nauki [dostęp: 15.10.2022]